

NOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Verhoging van de landinrichtingsmiddelen voor de inrichtingsprojecten landinrichting 'Gentse Kanaalzone fases 1 en 2'

1. Situering

Voor de Gentse Kanaalzone werd in 2002 door een samenwerking tussen publieke en private partners een strategisch plan 'Wel-varende kanaalzone' uitgewerkt, dat een streefbeeld vooropstelt voor de Gentse Kanaalzone, met economische, ruimtelijke en milieu-opties op lange termijn, dat een uitvoeringsprogramma bevat met acties en maatregelen op korte en op lange termijn en dat een organisatiestructuur en instrumenten aangeeft voor de uitvoering van de acties en de maatregelen. Het strategisch plan maakt de duidelijke keuze om zes woondorpen en een woonwijk als woonkernen te behouden en leefbaar te maken. Om een voldoende milieukwaliteit in deze woonkernen te garanderen, zijn in het strategisch plan koppelingsgebieden rondom deze woonkernen aangeduid.

De koppelingsgebieden vormen smalle stroken (eilanden) tussen de woonkernen enerzijds en de industriezones anderzijds. De koppelingsgebieden zijn in de eerste plaats bufferruimten tussen de bedrijvzones en de woonkernen, die ingericht moeten worden om de leefbaarheid van de woonkernen op lange termijn te garanderen. Daarnaast vormen ze ook fysieke verbindingen (koppelingen) tussen de bedrijvzones en de woonkernen, waardoor ze niet als geïsoleerde eilanden benaderd mogen worden. De fysieke verbindingen kunnen recreatieve wegen zijn voor een goede recreatieve ontsluiting van de koppelingsgebieden voor de bewoners van de woonkernen. De uitbouw van een functioneel fietsroutenetwerk vormt een stimulans van het woon-werkverkeer per fiets. De fysieke verbindingen kunnen ook landschappelijke en ecologische verbindingen zijn vanuit de koppelingsgebieden naar omliggende woon- en industriegebieden. Voor een goed ecologisch en landschappelijk functioneren van deze elementen alsmede voor het realiseren van een goede landschappelijke beeldkwaliteit is het immers van groot belang dat er wordt gekomen tot aaneensluitende structuren.

Op 15 juli 2005 heeft de Vlaamse Regering het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) 'Afbakening zeehavengebied Gent - Inrichting R4-Oost en R4-West' definitief vastgesteld. Dit eerste GRUP is inhoudelijk gebaseerd op het strategisch plan voor de Gentse Kanaalzone. Negen koppelingsgebieden in de Gentse Kanaalzone zijn het voorwerp van het eerste GRUP.

1. Klein Rusland-Oost
2. Rieme-Zuid
3. Rieme-Oost
4. Doornzele-Noord
5. Doornzele-Kanaalzijde
6. Langerbrugge-Zuid
7. Sint-Kruis-Winkel-Zuid
8. Desteldonk-Noord

9. Desteldonk-Zuid

Op 24 februari 2006 heeft de Vlaamse Regering het planprogramma 'Gentse Kanaalzone, koppelingsgebieden - fase 1' goedgekeurd, dat één inrichtingsproject landinrichting omvat, eveneens 'Gentse Kanaalzone, koppelingsgebieden - fase 1' genoemd. Dit inrichtingsproject landinrichting omvat de negen koppelingsgebieden die opgenomen zijn in het eerste GRUP alsook het koppelingsgebied Rieme-Noord, waarvoor de Vlaamse Regering op 10 juni 2005 de Vlaamse minister, bevoegd voor de ruimtelijke ordening, heeft gelast prioritair te starten met het opstellen van een visie.

Op 24 april 2009 heeft de Vlaamse Regering de perimeter van het inrichtingsproject landinrichting 'Gentse Kanaalzone, koppelingsgebieden - fase 1' uitgebreid met de economische zones en de woonzones in de Gentse Kanaalzone, maar wat die zones betreft, alleen voor zover de in die zones voorgestelde maatregelen onlosmakelijk verbonden zijn met de inrichting van de koppelingsgebieden of een onderdeel uitmaken van fysische verbindingen (recreatieve, landschappelijke en ecologische) tussen de koppelingsgebieden en de economische zones of woonzones.

Op 20 juli 2012 heeft de Vlaamse Regering het GRUP 'Afbakening zeehavengebied Gent - fase 2' definitief vastgesteld. Dit tweede GRUP bestemt de zeven koppelings- of buffergebieden die nog niet gedetailleerd werden vastgelegd in het eerste GRUP.

10. Klein Rusland-West
11. Zelzate-Zuid
12. Oostakker-Noord
13. Langerbrugsestraat-Zuid
14. Kerkbrugge-Oost
15. Doornzele-Zuid
16. Rieme-Noord

Het tweede GRUP voert tevens een beperkt aantal kleine wijzigingen door voor bepaalde koppelingsgebieden die al opgenomen waren in het eerste GRUP.

Op 20 juli 2012 heeft de Vlaamse Regering ook het project 'Gentse Kanaalzone, koppelingsgebieden - fase 2', dat als een project op het vlak van inrichting en beheer is opgenomen in het tweede GRUP, als inrichtingsproject landinrichting ingesteld.

Bij de goedkeuring van de inrichtingsprojecten landinrichting 'Gentse Kanaalzone, koppelingsgebieden - fases 1 en 2' heeft de Vlaamse Regering beslist dat de totale landinrichtingssubsidie van het Vlaamse Gewest aan de partners voor de uitvoering van de inrichtingsprojecten landinrichting maximaal 5.600.000 euro kan bedragen.

Via de inrichtingsprojecten landinrichting 'Gentse Kanaalzone, koppelingsgebieden', fase 1 en fase 2, wordt door de geïntegreerde en multidisciplinaire aanpak effectief werk gemaakt van de ruimtelijke invulling van de koppelingsgebieden op het vlak van bos, natuur, landbouw, recreatie en ondersteunende functies, in functie van het behoud en de verbetering van de leefbaarheid van de woonkernen in de Gentse Kanaalzone. In overleg met de verschillende partners die in de koppelingsgebieden actief zijn rond de concrete invulling van deze gebieden, wordt vorm en uitvoering gegeven aan de inrichting van de koppelingsgebieden door de opmaak en de uitvoering van (land)inrichtingsplannen voor de koppelingsgebieden. In de uitvoeringsprogramma's en de financieringsplannen van de (land)inrichtingsplannen worden per maatregel de taken inzake uitvoering, medefinanciering en beheer toegewezen aan de verschillende mogelijke partners: entiteiten van de Vlaamse overheid, lokale besturen, publiekrechtelijke rechtspersonen, privaatrechtelijke rechtspersonen en natuurlijke personen.

De Vlaamse Landmaatschappij (VLM) is belast met de opmaak van de (land)inrichtingsplannen. De opmaak gebeurt onder begeleiding van een planbegeleidingsgroep. De planbegeleidingsgroep voor het inrichtingsproject landinrichting 'Gentse Kanaalzone, koppelingsgebieden – fase 1' werd opgericht bij besluit van de Vlaamse minister, bevoegd voor de landinrichting, van 26 september 2006. De opdracht van de planbegeleidingsgroep werd bij besluit van de Vlaamse minister, bevoegd voor de landinrichting, van 18 maart 2013 uitgebreid met het inrichtingsproject landinrichting 'Gentse Kanaalzone, koppelingsgebieden – fase 2'.

In haar vergadering van 4 mei 2018 heeft de planbegeleidingsgroep een stand van zaken opgemaakt van de uitvoering van de beide inrichtingsprojecten landinrichting.

	Goedgekeurd respectievelijk aangepast (ministerieel besluit)	Raming van subsidie in financieringsplan	Raming van subsidie volgens uitvoering		
			Al gerealiseerd	Nog te realiseren	Totaal
Projecten fase 1					
IP Desteldonk-Noord en Desteldonk-Zuid	14-05-2009, aangepast 18-12-2014	205.240	131.336	0	131.336
IP Rieme-Zuid en Doornzele-Noord	28-02-2011, laatst aangepast 19-12-2017	1.240.756	1.224.323	0	1.224.323
IP Doornzele Kanaal-zijde	19-08-2013, laatst aangepast 08-11-2017	687.072	687.072	0	687.072
IP Langerbrugge Zuid	07-07-2014, aangepast 01-12-2017	981.822	978.320	100.300	1.078.620
LIP Rieme-Oost	ontwerp	819.732	0	819.732	819.732
Totaal fase 1		3.934.622	3.021.051	920.032	3.941.083
Projecten fase 2					
IP Kerkbrugge-Oost en Doornzele-Zuid	13-05-2015	133.829	48.764	71.166	119.930
IP Sint-Kruis-Winkel-Zuid	09-02-2016	84.924	92.362	0	92.362
IP Rieme-Noord	28-06-2016, aangepast 13-12-2017	252.209	151.498	100.711	252.209
LIP Zelzate-Zuid	eindvoorstel	857.383	0	857.383	857.383
LIP Langerbruggestraat-Zuid	voorontwerp	24.000	0	24.000	24.000
LIP Oostakker-Noord	voorontwerp	560.760	0	560.760	560.760
Totaal fase 2		1.913.105	292.624	1.614.020	1.906.644
Totaal Gentse Kanaal-zone – Koppelings-gebieden fases 1+2		5.847.727	3.313.675	2.534.052	5.847.727
Gereserveerd budget		5.600.000			
Meervraag		250.000			

Er zijn bijgevolg inrichtingsplannen uitgevoerd, opgemaakt of in voorbereiding voor 14 van de 16 koppelingsgebieden:

- opgemaakt en uitgevoerd voor zes koppelingsgebieden
- opgemaakt en in uitvoering voor vier koppelingsgebieden
- opgemaakt voor twee koppelingsgebieden

- in voorbereiding voor twee koppelingsgebieden (Langerbrugsestraat-Zuid en Oostakker-Noord).

De planbegeleidingsgroep vraagt om 250.000 euro bijkomende landinrichtingsmiddelen te voorzien voor het laatste koppelingsgebied waarvoor het inrichtingsplan in voorbereiding is (Oostakker-Noord). Het voorstel van de planbegeleidingsgroep gaat als bijlage 1.

De noodzaak tot het al dan niet opmaken van landinrichtingsplannen voor de laatste twee koppelingsgebieden (Klein-Rusland Oost en Klein-Rusland-West) is afhankelijk van de toekomst van de woonwijk Klein-Rusland. Op 29 juni 2018 heeft de Vlaamse Regering akte genomen van de mededeling van de start van de adviesprocedure over het voorontwerp van voorkeursbesluit van het complex project 'Verbeteren van de leefbaarheid voor de bewoners van de woonwijk Klein-Rusland (Zelzate)'. Op basis van de verschillende onderzoeken en de resultaten van het gevoerde overleg wordt in het voorontwerp van voorkeursbesluit gekozen voor het alternatief 'nieuwe woonontwikkeling in Zelzate, waarbij de woonfunctie op de huidige site in Klein-Rusland gefaseerd wordt verlaten en waarbij nieuwbouw sociale huurwoningen (aangevuld met private en/of sociale koopwoningen) op verschillende locaties in de kern van Zelzate worden gerealiseerd'. Als finaal wordt gekozen voor het voorkeursalternatief, vervalt de noodzaak tot inrichting van de koppelingsgebieden Klein-Rusland Oost en Klein-Rusland-West in het kader van de landinrichting.

De VLM is op 20 juni 2018 het voorstel van de planbegeleidingsgroep bijgetreden. De meervraag is in hoofdzaak het gevolg van sterk gestegen grondprijzen waardoor de grondverwervingskosten aanzienlijk hoger zijn dan geraamd bij de goedkeuring van de inrichtingsprojecten landinrichting en van bijkomende uitvoeringskosten als gevolg van hogere eenheidsprijzen bij recente aanbestedingen dan geraamd bij de goedkeuring van de inrichtingsprojecten landinrichting. Het gemotiveerd voorstel van de VLM gaat als bijlage 2.

2. Budgettaire weerslag

De subsidiëring van de uitvoering van de inrichtingsprojecten landinrichting 'Gentse Kanaalzone, koppelingsgebieden', fase 1 en fase 2, gebeurt:

- voor de projecten (landinrichtingsplannen) waarvan de adviesprocedure werd aangevat na de inwerkingtreding van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni 2014 betreffende de landinrichting, in toepassing van hoofdstuk 2 (bepalingen over de aanvraag, de toekenning, de aanwending en de verantwoording van subsidies) van dit besluit;
- voor de projecten (inrichtingsplannen) waarvan de adviesprocedure werd aangevat voor de inwerkingtreding van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni 2014, in toepassing van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 maart 1998 houdende subsidiëring van de landinrichtingswerken en het ministerieel besluit van 12 april 2006 houdende subsidiëring van de landinrichtingswerken uitgevoerd door gemeenten of provincies.

De subsidies aan de VLM worden aangerekend op basisallocatie QB0 QC187 6142 van artikel QB0-1QCH2NY-IS van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap. De subsidies aan de overige partners worden aangerekend op basisallocatie QBX QC057 6332 van artikel QBX-3QCH2NJ-WT van het Minafonds. De subsidies worden pas toegekend en vastgelegd op basis van de voorlegging en de goedkeuring van volledige aanbestedingsdossiers.

Het bedrag van 5.600.000 euro is opgenomen in de meerjarenavastleggingsplanning 2019-2028 voor landinrichting. Voor de raming van het beschikbare budget in de meerjarenavastleggingsplanning wordt uitgegaan van continu beleid ten opzichte van de begrotingsopmaak 2018: 3.823 k€ VAK op basisallocatie QB0 QC187 6142, 901 ke VAK op basisallocatie QBX QC057 6332, samen 4.724 k€ VAK.

Het bijkomende bedrag van 250.000 euro wordt opgenomen in de meerjarenavastleggingsplanning 2019-2028 voor landinrichting door de aanwending van de middelen voor de overige inrichtingsprojecten landinrichting meer te spreiden. De samenvatting van de meerjarenavastleggingsplanning gaat als bijlage 3. Het detailoverzicht van de meerjarenavastleggingsplanning gaat als bijlage 4.

Het advies van de Inspectie van Financiën van 7 september 2018 gaat als bijlage 5.

Het akkoord van de Vlaamse minister van Begroting van 10 oktober 2018 gaat als bijlage 6.

3. Weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand of de personeelsbudgetten van de Vlaamse Gemeenschap, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling in de Vlaamse administratie, niet vereist is.

4. Weerslag op de lokale besturen

De financiële weerslag van de inrichtingsprojecten landinrichting op de lokale besturen wordt verfijnd bij de opmaak van de (land)inrichtingsplannen ter uitvoering van de inrichtingsprojecten landinrichting. Er is een aandeel ten laste van de lokale besturen voor die inrichtingsmaatregelen waarbij zij, mits hun instemming, als partners betrokken worden. Het precieze aandeel in de kosten van de inrichtingsmaatregelen wordt maatregel per maatregel bepaald in overleg met de lokale besturen en overeenkomstig het besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni 2014 betreffende de landinrichting.

De overige inspanningen die van de lokale besturen worden verwacht, hebben betrekking op hun vertegenwoordiging in de planbegeleidingsgroep, die de opmaak van de (land)inrichtingsplannen begeleidt, en, specifiek wat de gemeenten betreft, de organisatie van het openbaar onderzoek over de (land)inrichtingsplannen.

5. Kwaliteit van de regelgeving

Het voorstel van beslissing betreft geen regelgeving.

6. Voorstel van beslissing

De Vlaamse Regering beslist dat de totale landinrichtingssubsidie van het Vlaamse Gewest voor de uitvoering van de inrichtingsprojecten landinrichting 'Gentse Kanaalzone, koppelingsgebieden', fase 1 en fase 2, wordt verhoogd tot maximaal 5.850.000 euro.

Joke SCHAUVLIEGE
Vlaams minister van Omgeving,
Natuur en Landbouw